

BAETS, Maurice de (Gent 17 april 1863 – Gent 19 september 1931). Broer van **Herman de Baets**. Volgde de humaniora in Gent en in Eeklo. De Baets kreeg als seminarist van het bisdom Gent zijn priesteropleiding aan de Gregoriaanse Universiteit te Rome en behaalde er doctoraten in de filosofie (1883) en de theologie (1887). Hij sloot er vriendschap met de latere kardinaal Louis Billot en met Mgr. Charles de 't Serclaes, rector van het Belgisch College. In september 1890 werd De Baets professor filosofie aan het **Klein Seminarie van Sint-Niklaas** en enkele maanden later secretaris van bisschop **Antoine Stillemans**. Hij was in die functie van nabij betrokken bij het conflict tussen de Gentse bisschop en priester **Adolf Daens**. Wellicht stelde hij in 1896 zijn broer Herman aan de bisschop voor om Daens als volksvertegenwoordiger te vervangen, een oplossing die strandde op het verzet van **Charles Woeste**.

Zijn benoeming aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte te Leuven in juli 1896 legde de basis voor een levenslang conflict met de directeur en stichter **Désiré Mercier**. De komst van De Baets werd door Mercier niet ten onrechte aanvoeld als een onderdeel van het offensief dat tegen zijn Instituut werd gevoerd. Kort na zijn benoeming stuurde De Baets inderdaad een vernietigend rapport naar Rome over de gang van zaken in het Instituut. Maar toen er aan de Romeinse Congregatie van de Studies een nieuwe prefect was benoemd, vonden de tegenstanders van Mercier niet langer een gewillig oor in Rome. Dat leidde in juli 1898 tot het wegpromoveren van De Baets naar de faculteit Theologie. In juli 1906 werd hij benoemd tot president van het Gentse Grootseminarie en in 1909 tot vicaris-generaal. Stillemans stelde een groot vertrouwen in De Baets en droeg hem in 1911 voor als bisschop-coadjutor. Woeste en Mercier (toen aartsbisschop van Mechelen) verzetten zich met succes tegen die benoeming. Toen Stillemans in 1916 stierf, werd De

Baets door velen als opvolger naar voren geschoven. Mercier maakte echter aan het Vaticaan onomwonden zijn bezwaren bekend: De Baets was impulsief, had meer pretentie dan talenten en had een broer (Herman) die collaboreerde met de Duitse bezetter... De Baets werd niet benoemd.

Als vicaris-generaal was De Baets gedurende de Eerste Wereldoorlog zeer waakzaam om tegenover de Duitse bezetter de belangen van de Kerk en de clerus te verdedigen. Hij kante zich krachtdadig tegen het activisme. Toen de naar bezet gebied overgelopen Carlos van Sante (Sublieme Deserteurs) zijn vroegere kameraden aan het Gentse seminarie benaderde, verbood De Baets zijn seminaristen elke vorm van contact. Anderzijds was hij het duidelijk oneens met de anti-Vlaamse politiek van enkele Belgische bisschoppen, voornamelijk van Mercier. Via zijn vriend Billot drong hij er bij de hoogste kerkelijke autoriteiten in Rome op aan om hen tot meer gematigdheid aan te sporen. In een aantal redevoeringen aarzelde hij niet om voor een groot publiek zijn Vlaamse overtuiging toe te lichten.

In 1931 werd De Baets benoemd tot huisprelaat van de paus, maar vier maanden later stierf hij.

LITERATUUR: R. Boudens, 'Le Saint-Siège et la crise de l'Institut Supérieur de Philosophie à Louvain 1895-1900', in *Archivum Historiae Pontificiae*, jg. 8 (1970), p. 301-322; - L. Collin, 'Maurice De Baets en het Hoger Instituut voor Filosofie te Leuven', in *Collationes. Vlaams tijdschrift voor theologie en pastoraal*, jg. 16 (1986), p. 429-467; - id., 'Een bisschopsbenoeming voor Gent in volle Wereld Oorlog I: Mgr. Emilius Seghers', in *De Godsdienstige Week van het bisdom Gent*, jg. 59 (september 1986), p. 249-251.

LUDO COLLIN